

آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴ و اصلاحات بعدی آن

شماره: ۳۲۱۸۷.ت ۲۳۰۳۷ هـ

تاریخ: ۱۳۸۱.۰۷.۰۶

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۷.۶.۱۳۸۱. بنا به پیشنهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به استناد

ماده (۴۷) اصلاحی قانون مطبوعات مصوب ۱۳۷۹، آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴ و

اصلاحات بعدی آن را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات، مصوب ۱۳۶۴ و اصلاحات بعدی آن

فصل اول - تعریف و مشخصات مطبوعات

ماده ۱- مطبوعات به لحاظ زمان انتشار منظم می توانند با یکی از فواصل زمانی زیر منتشر شوند: روزی

یکبار (روزنامه) - هفته ای یکبار (هفته نامه) - دو هفته یکبار

- ماهی یکبار (ماهنامه) - دو ماه یکبار - سه ماه یکبار (فصلنامه) - شش ماه یکبار

- سالی یکبار (سالنامه).

تبصره ۱- نشریه الکترونیکی، نشریه ای است که در محیط دیجی تال با همان صورت، شرایط و ظواهر

یک نشریه چاپی و طی فرآیند فعالیت مرسوم روزنامه نگاری و تحریریه ای تولید و به طور منظم و با نام

ثابت و تاریخ و شماره ردیف معینی در یک یا چند زمینه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تولید و منتشر می

شود.

تبصره ۲ - نسخه دیجی تال نشریات چاپی دارای مجوز نیاز به اخذ مجوز جداگانه ندارد.

ماده ۲ - در نامگذاری نشریه باید از کلماتی استفاده شود که با نشریات موجود و یا با نشریاتی که به طور

موقت یا دائم تعطیل شده اند اشتباه نشود و موجب تداعی نام آنها نباشد.

همچنین نام نشریه نباید از کلمات نامأنوس باشد و یا ایجاد شبهه وابستگی به سازمانهای دولتی بنماید.

در صورت بروز هرگونه اختلاف مرجع تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهد بود.

ماده ۳- انتخاب روشهایی غیر از موارد ذکر شده در ماده (۱) قانون مطبوعات باید متناسب برسالت مطبوعات

باشد.

ماده ۴ - انتشار فوقالعاده - ویژه نامه و دیگر ضمایم با همان نام نشریه و منطبق با سایر مشخصات مندرج

- در پروانه انتشار با رعایت سایر ضوابط قانون مطبوعات مجاز می باشد.
- تبصره ۱- چاپ هر گونه آگهی نامه به شکل نشریه توسط کانونهای تبلیغاتی ممنوع است.
- تبصره ۲- چاپ و انتشار ویژه نامه های محلی توسط روزنامه های سراسری در صورتی مجاز است که حجم آگهی های آذاز سی درصد (۳۰٪) صفحات ویژه نامه بیشتر نباشد.
- ماده ۵- ترجمه تمام یا قسمتی از مطالب مطبوعات دارای پروانه انتشار و انتشار منظم آذبه طور جداگانه با رعایت سایر مشخصات مندرج در پروانه انتشار از جانب صاحب نشریه بلامانع می باشد.
- ماده ۶- تکثیر مطبوعات موجود به همان زبان و شکلی که چاپ شده، از طریق چاپ افست یا عکسبرداری یا طرق مشابه بدون اجازه صاحب امتیاز ممنوع می باشد.
- ماده ۷- مطالب نشریه باید مطابق و متناسب با روشهای مندرج در پروانه انتشار باشد و نشریه مجاز به درج مطالب و مقالات خارج از روشهای مذکور که بر خط مشی کلی نشریه تأثیر بگذارد، نمی باشد.
- ماده ۸- روزنامه ها و هفته نامه های محلی موظفند ضمن رعایت ماده (۲) قانون مطبوعات و متناسب با روش درخواستی، مطالبی پیرامون مسائل اجتماعی و فرهنگی محل انتشار نشریه جهت بالابردن سطح آگاهیهای مردم درج نمایند.
- ماده ۹- نقل مطالب از مطبوعات و احزاب و گروههای منحرف و مخالف اسلام (داخلی و خارجی) به منظور تحقیق، نقد و رد مطالب در صورتی که تبلیغ محسوب نشود، بلامانع است.
- تبصره ۱- درج شایعات به نحوی که اصل مطلب کذب باشد و به قصد تشویش اذهان عمومی صورت گرفته باشد ممنوع است.
- تبصره ۲- نقدهای علمی از شمولبند (۱۲) الحاقی ماده (۶) قانون مطبوعات مستثنا است.
- ماده ۱۰- تغییر نام، روش و ترتیب انتشار نشریه بدون اطلاع و تصویب هیأت نظارت بر مطبوعات ممنوع می باشد، تغییر در سایر موارد با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بلامانع است.
- تبصره - هیأت نظارت بر مطبوعات حداکثر ظرف سه ماه به تقاضای تغییر وضعیت رسیدگی و اعلام نظر کند در صورت انقضای مهلت مقرر، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی موظف است درخواست های مزبور را بررسی و مراتب تأیید یا رد تقاضا را به نشریه اعلام نماید.
- تبدیل ترتیب انتشار روزنامه از مفاد این تبصره مستثنا است.
- ماده ۱۱- نشریه اجاره ای به نشریه ای اطلاق می شود که صاحب امتیاز و مدیر مسؤول آذبه موجب اجاره نامه ای

اختیارات قانونی خود را در قبال دریافت وجه به فرد یا مؤسسه‌ای واگذار می‌نماید.

فصل دوم - شرایط صدور پروانه و مجوز انتشار نشریه

ماده ۱۲ - متقاضیان پروانه انتشار نشریه می‌بایست تقاضا نامه خود را به همراه نمونه تکمیل شده پرسشنامه

که حاوی مشخصات فردی، سوابق اجتماعی - سیاسی - فرهنگی و شغلی و تعهدات قانونی باشد، به

انضمام مدارک به شرح زیر در تهران به وزارت فرهنگ و

ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل نمایند.

۱- چهار قطعه عکس ۶×۴

۲- دو برگ فتوکپی شناسنامه از تمام صفحات

۳- یک برگ گواهی عدم سابقه محکومیت کیفری براساس موازین اسلامی که موجب سلب حقوق

اجتماعی باشد.

۴- یک برگ فتوکپی آخرین مدرک تحصیلی که به تأیید مراکز ذیصلاح رسیده باشد.

تبصره - تشخیص صلاحیت متقاضیان بر عهده هیأت نظارت بر مطبوعات است.

ماده ۱۳ - چنانچه متقاضی پروانه انتشار نشریه شخص حقوقی باشد، تقاضای صدور پروانه همراه با معرفی

فرد واجد شرایط به عنوان مدیر مسئول باید از سوی بالاترین مقام مسئول باشد. در صورت موافقت، پروانه

انتشار به نام مرکز درخواست کننده صادر خواهد شد.

ماده ۱۴ - احزاب، سازمانها، و جمعیت‌های سیاسی و اقلیتهای دینی ایرانی در صورتی می‌توانند تقاضای

صدور پروانه انتشار نشریه نمایند که اجازه فعالیت قانونی را دارا باشند.

تبصره - منظور از گروه‌های غیرقانونی، گروه‌هایی هستند که از طریق وزارت کشور رسماً غیرقانونی اعلام

شده باشند.

ماده ۱۵ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت صدور مجوز انتشار مطبوعات سازمانهای آزاد بیخس

اسلامی کشورهای دیگر در چارچوب مقررات مربوط به خارجی از مقیم ایران با استعلام از مراکز ذی ربط و

اخذ مدارک لازم و نیز موافقت وزارت امور خارجه بررسی لازم را به عمل آورده و پس از موافقت رأساً

اقدام می‌نماید.

ماده ۱۶ - انتشار نشریه داخلی یک سازمان مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منوط به کسب مجوز

از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و با رعایت ضوابط به شرح زیر می‌باشد:

۱- درخواست انتشار نشریه و معرفی مدیر مسؤول پیشنهادی از سوی بالاترین مقام مسؤول آذ مرکز باشد.

۲- مطالب و اخبار عمدتاً در ارتباط با اهداف و شرح وظایف مرکز درخواست کننده و فقط برای استفاده کارکنان باشد.

۳- از درج هر گونه آگهی بازرگانی پرهیز نمایند.

۴- تعداد صفحات از ۴۸ صفحه تجاوز ننماید.

۵- رایگان باشد.

تبصره ۱ - به یک مرکز و واحدهای تابعه آذ فقط اجازه انتشار یک نشریه داخلی داده می شود.

تبصره ۲ - صدور مجوز انتشار نشریات داخلی سازمانهای دولتی با رعایت سایر قوانین مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۷ - عدم رعایت ضوابط مندرج در ماده (۲) قانون مطبوعات و این آیین نامه از سوی نشریات داخلی یک سازمان مؤسسه و شرکت دولتی یا خصوصی منجر به صدور تذکر کتبی و در صورت تکرار تخلف موجب ابطال مجوز خواهد شد.

ماده ۱۸ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای صاحب امتیاز، پروانه انتشار و برای مدیر مسؤول کارت مدیر مسؤولی صادر می نماید.

ماده ۱۹ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می تواند جهت اجرای ماده (۱۱) قانون مطبوعات، تحقیقات لازم را به عمل آورده و در اختیار هیأت نظارت بر مطبوعات قرار دهد.

وزارتخانه ها و سازمانهای ذی ربط موظفند همکاریهای لازم را به عمل آورند.

ماده ۲۰ - متقاضیانی که صلاحیت انتشار نشریه توسط آناذ براساس بند (۴) و یا تبصره (۵) ماده (۹) قانون مطبوعات مورد تأیید هیأت نظارت بر مطبوعات قرار نگرفته است، نمی توانند مجدداً تقاضای انتشار نشریه نمایند.

ماده ۲۱ - تاریخ رسمی ثبت تقاضای پروانه انتشار نشریه زمانی است که کلیه مدارک مورد نیاز، از سوی متقاضی ارائه شده باشد.

ماده ۲۲ - در صورت فوت صاحب امتیاز وارث قانونی واجد شرایط وی در تقاضای صدور امتیاز نشریه مورث خود حق تقدم دارند، مگر اینکه فاقد شرایط لازم باشند. چنانچه ورثه در مهلت قانونی مذکور در ماده (۱۶) قانون مطبوعات از تقاضای انتقال امتیاز خودداری کنند و یا پس از صدور امتیاز اقدام به انتشار نشریه ننمایند پروانه انتشار لغو می گردد.

فصل سوم - تکالیف صاحبان پروانه و مدیران مسؤول مطبوعات

ماده ۲۳ - مطبوعاتی که به شکل روزنامه منتشر می‌شوند مکلف به درج نام به طور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل و شماره صفحه در بالای تمام صفحات و نیز قیمت در صفحه اول می‌باشند. همچنین مطبوعاتی که به شکل مجله منتشر می‌شوند موظف به درج نام بطور کامل، ترتیب و تاریخ انتشار، شماره ردیف مسلسل، تعداد صفحات و قیمت بر روی جلد و نیز قید شماره هر صفحه در تمام صفحات می‌باشند.

تبصره - اضافه کردن هر گونه کلمه و یا عبارت به نام و یا آرم نشریه به جز آنچه که در پروانه انتشار و یا مجوز چاپ نشریه ذکر شده است ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۴ - هر یک از مطبوعات موظف به داشتن محلی به عنوان دفتر نشریه می‌باشند. صاحب پروانه نشریه موظف است نشانی محل دفتر نشریه را پس از اخذ پروانه انتشار کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

تبصره ۱ - صاحب امتیاز نشریه موظف است در صورت تغییر نشانی محل دفتر نشریه، مراتب را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط اطلاع دهد

تبصره ۲ - توزیع نشریه خارج از محدوده جغرافیایی شخص حقوقی (صاحب امتیاز) بلامانع است.

ماده ۲۵ - کلیه مکاتبات مطبوعات با امضای صاحب پروانه یا مدیر مسؤول نشریه و شخص دیگری که قبلاً از طرف مدیر مسؤول کتباً معرفی شده باشد معتبر می‌باشد. مکاتبات شخص معرفی شده در مواردی که قانون مطبوعات و آیین نامه اجرایی، آنرا از وظایف صاحب پروانه و یا مدیر مسؤول شناخته است، اعتبار ندارد.

ماده ۲۶ - کلیه مطبوعات موظفند تیراژ خود را طبق نمونه‌ای که حاوی تعداد نسخ چاپ شده و تعداد نسخ برگشتی است، به تفکیک محل توزیع به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نمایند.

ماده ۲۷ - مدیر مسؤول نشریه موظف است نام چاپخانه طرف قرارداد چاپ نشریه را کتباً به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اعلام نماید.

ماده ۲۸ - مدیران چاپخانه‌ها می‌بایست همزمان با خروج هر شماره نشریه از چاپخانه دو نسخه در تهران به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و در شهرستانها به اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل و برگه‌اعلام وصول دریافت دارند.

تبصره - ناشران نشریات داخلی سازمانها و مؤسسات نیز باید دو نسخه از نشریه خود را به محض انتشار به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مربوط تحویل دهند و برگه اعلام وصول دریافت دارند.

ماده ۲۹ - در صورت لغو پروانه انتشار نشریه با اعلام کتبی از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صاحب پروانه موظف است مدارک دریافتی از قبیل پروانه انتشار، کارت مدیر مسئولی و کارتهای خبرنگاری را ظرف مدت مدت ده روز مسترد نماید. با سوءاستفاده کنندگان از این مدارک برابر قانون رفتار خواهد شد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۳۰ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در بررسی و ارزیابی نشریات (تخصصی) از همکاری مراکز ذیصلاح استفاده می‌نماید.

ماده ۳۱ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی سه ماه قبل از اتمام دوره هیأت نظارت بر مطبوعات، ضمن درج آگهی در نشریات کثیرالانتشار، دعوتنامه‌ای به منظور اعلام نامزدی به مدیران مسؤول مطبوعات ارسال نموده و پس از تأیید صلاحیت نامزدها توسط هیأت موضوع تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۰) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۵، مجدداً از کلیه مدیران مسؤول جهت برگزاری انتخابات دعوت می‌نماید.

جلسه با حضور اکثریت مطلق مدیران مسؤول رسمیت می‌یابد و اخذ رأی با ورقه و به صورت مخفی خواهد بود و نماینده انتخابی می‌بایست اکثریت مطلق آرای حاضران را بدست آورد.

تبصره ۱ - چنانچه در مرحله اول اکثریت حاضر نشوند جلسه بعد پس از دو هفته تشکیل و با رأی اکثریت حاضران نسبت به انتخاب نماینده مدیران مسؤول اقدام می‌شود.

تبصره ۲ - هر مدیر مسؤول حتی اگر مدیر مسئولی چند نشریه را بر عهده داشته باشد

دارای یک رأی خواهد بود.

تبصره ۳- آنگروه از مدیران مسئولی که یکسال قبل از برگزاری انتخابات حداقل یک شماره از نشریه خود را منتشر کرده باشند و یا پروانه انتشار نشریه شاذبه دلیل حکم قطعی دادگاه و یا ماده ۱۶ قانون مطبوعات توسط هیأت نظارت بر مطبوعات ابطال نشده باشد، می توانند در انتخابات شرکت کنند.

ماده ۳۲- چنانچه هر یک از اعضای هیأت نظارت بر مطبوعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا سایر مراجع رسمی، در مورد موضوع تبصره (۸) الحاقی ماده (۹) قانون مطبوعات - مصوب ۱۳۷۹- ادعایی داشته باشند، مدارک و مستندات خود را به اطلاع هیأت نظارت بر مطبوعات می رسانند.

هیأت یادشده در صورت احراز تخلف، در مورد رفع آذبه مدیر مسئول نشریه اخطار می دهد.

در صورت عدم رفع تخلف، موضوع جهت رسیدگی به محاکم دادگستری ارجاع می شود. تبصره - متخلف در صورت محکومیت تا پایان مدت محکومیت از فعالیت مطبوعاتی محروم خواهد بود.

ماده ۳۳- فعالیت مطبوعاتی مندرج در تبصره (۸) الحاقی ماده (۹) قانون مطبوعات - مصوب ۱۳۷۹- شامل فعالیتهای تحریری خواهد بود که جنبه استمرار داشته و در مقابل آن حق الزحمه ثابت دریافت شود.

ماده ۳۴- در کلیه مواردی که هیأت نظارت بر مطبوعات، اختیار توقیف موقت یا لغو پروانه نشریات را دارد، باید قبل از هرگونه اتخاذ تصمیم موارد تخلف را کتباً به مدیر مسئول نشریه با قید حداقل یک هفته مهلت پاسخگویی ابلاغ نماید.

ماده ۳۵- جلسات شور و اتخاذ تصمیم هیأت منصفه، بدون حضور رییس دادگاه برگزار خواهد شد.

تبصره - در صورتی که بنا به تصمیم اکثریت اعضای هیأت منصفه حضور رییس دادگاه برای رسیدگی برخی از موارد ضروری باشد رییس دادگاه صرفاً برای همان موضوع در جلسه حاضر خواهد شد.

ماده ۳۶- این آیین نامه جایگزین آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات مصوب اسفند ماه ۱۳۶۴، موضوع تصویب نامه شماره ۱۱۱۶۴۸ ت ۴۹ مورخ ۱۳۶۶.۲.۵ و کلیه اصلاحات و الحاقات بعدی آز می گردد.

محمد رضا عارف - معاون اول رئیس جمهور